

TAIKOMIEJI TYRIMAI

Studijų pakopa: BAKALAURO | PAVASARIO semestras | PASKAITOS ir SEMINARAI, 3 kreditai

III, trečiadieniais, 14.30 val.

Lietuvos muzikos ir teatro akademija

Prof. dr. Rima Povilionienė*

Mokslinių projektų vadovė ir koordinatorė, LKT ir LMT projektų ekspertė, konferencijų ir kt. renginių organizatorė ir vedėja, leidinių redaktorė ir mokslinių, taikomųjų, kritinių muzikos tekstų autorė

Kas tai yra taikomieji tyrimai?

Gana glaustai galima atsakyti, kad tai – eksperimentiniai ir (arba) teoriniai *pažinimo* darbai, pirmiausia skiriami specifiniams *praktiniams* tikslams pasiekti arba uždaviniams spręsti.

Paprastai tariant, jei mokslas siekia sukurti *naujus* reiškinius, naujas mokslo žinias ir teorijas; tai praktinė veikla, remiantis jau žinomais / egzistuojančiais moksliniais faktais, siekia *tobulinti* jau esamus reiškinius.

Tai gali būti pritaikoma įvairiausiose srityse. Taikomieji tyrimai yra naudingi gydant ligas ar kuriant novatoriškas technologijas, tobulinant viešojo sektoriaus paslaugas ar išsiaiškinant ko realiuoju laiku labiausiai trūksta kultūros sferoje. Pavyzdžiui, taikomasis tyrimas gali nustatyti koks gydymo metodas veiksmingiausias nerimo sutrikimui gydyti, arba kokios strategijos labiausiai padėtų motyvuoti darbuotojus, arba koks būtų optimaliausias automobilio variklis įvertinant draugiškumą aplinkai, ekologiją ir tvarumą ir t.t. Tai gali būti ir įvairiausios apklausos, ir duomenų rinkimas bei jų statistinės analizės, ir eksperimentai.

Tačiau visų pirma tai yra susiję su kasdienėmis problemomis; tokiais tyrimais siekiama spręsti praktines problemas, kurios dažnai daro įtaką gyvenimui, darbui, sveikatai, gerovei ir t.t.

Kaip taikomieji tyrimai gali pasitarnauti MENUOSE, MUZIKOJE – kūryboje, edukacijoje ir t.t.?

Pavyzdžių gali būti daug ir įvairių. Pavyzdžiui, taikomasis tyrimas galėtų pagelbėti nustatant, kokios strategijos arba priemonės labiausiai efektyvios motyvuojant mokinius mokytis tam tikrų muzikos užduočių. Taikomasis tyrimas gali pasitarnauti kuriant ir konstruojant muzikos instrumentus – pavyzdžiui, koks klaviatūros dizainas ir struktūra yra efektyviausia ir ergonomiška. Arba – ar foninė muzika ir kokio tipo / stiliaus foninė muzika gali prisidėti prie darbuotojų motyvavimo, geresnių rezultatų ir t.t.

Taigi, visa tai pirmiausia siejama su realaus, mus supančio pasaulio situacija ir aktualiais, kasdieniais klausimais.

LMTA dėstomas dalykas „Taikomieji tyrimai“

TIKSLAI:

- supažindinti su taikomųjų tyrimų samprata ir metodologija, taikomųjų tyrimų plėtra muzikos sferoje, muzikologijoje ir jų sąveika su kultūrine plėtra.
- ugdyti metodologinius įrankius ir praktinius įgūdžius atliekant muzikologijos taikomuosius tyrimus, įgyvendinant kultūrinės plėtros veiklas per taikomuosius tyrimus.

PRAKTINIAI ĮGŪDŽIAI, ŽINIOS:

- *Paskaitose* bus pateikiama taikomųjų tyrimų plėtros apžvalga, grindžiama ES ir Lietuvos mokslo politika. Remiantis esamais pavyzdžiais, bus aptariama muzikologijos taikomųjų tyrimų klasifikacija,

objektai, sąveika su kultūrine plėtra. Specialus dėmesys skiriamas skaitmeninės muzikologijos koncepcijai.

- *Seminarų metu* studentai bus kviečiami ne tik nagrinėti ir diskutuoti apie jau esamus pavyzdžius, bet parengti ir pristatyti savo savarankiškai atliktą muzikos taikomąjį tyrimą arba kultūrinės plėtros projektą. Bus sudarytos sąlygos konsultuotis kaip parengti individualias kūrybines projektų/tipendijų paraiškas pagal naujausius ir aktualiausius šios srities projektų reikalavimus bei modelius.
- Sukauptos žinios prisidės prie gebėjimo analizuoti ir (ar) diskutuoti apie meno ir mokslo tendencijas, muzikos kultūros taikomuosius tyrimus; kritiškai ir analitiškai vertinti informaciją, tyrinėti šiuolaikinių meninių ir kultūrinių kontekstą, išvelgti arba generuoti naujas idėjas ir jas įgyvendinti individualiai ir grupėje; įgauti pradines žinias ir pasiruošti ateityje galimiems projektams įvairiose kultūros, meno ir ugdymo institucijose, taikomoje ar akademinėje veikloje.

Preliminarios paskaitų temos:

- Kurso objektas, tikslai, reikalavimai, literatūros šaltiniai, internetiniai ištekliai
- Kas tai yra MTEP? Fundamentiniai tyrimai, taikomieji tyrimai, eksperimentinė plėtra
- Taikomieji tyrimai mokslo sistemoje ir mokslo politikoje. Mokslo ir meno klasifikavimas. Skirtingos šalys – skirtingos patirtys – skirtingos sistemos
- Taikomųjų tyrimų vieta ir reikšmė ES ir Lietuvos mokslo politikoje, mokslo programose
- Taikomųjų tyrimų samprata, teorinė bazė, objektas, metodologija, tikslai, visuomeninė nauda
- Taikomieji tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra
- Šiuolaikinė taikomosios muzikologijos padėtis ir sąveika su kultūrine plėtra per mokslinius tyrimus
- Sociokultūrinis posūkis ir taikomieji tyrimai. Socialinių ir antropologinių metodų taikymas muzikos kultūros tyrimams
- Empiriniai atvejai. Kuo skiriasi kiekybiniai ir kokybiniai tyrimai?
- Skaitmeninimas kaip mokslas ir kultūrinė plėtra
- Skaitmeninė muzikologija skaitmeninės humanitarikos aplinkoje
- Pavyzdiniai ES muzikologijos taikomieji tyrimai ir kultūrinės plėtros per mokslinius tyrimus projektai (Europeana, HERA, Dismarc, AHRC CHARM, AHRC CMPCP ir kt.)
- Taikomųjų muzikos srities tyrimų situacija ir plėtra Lietuvoje: gerosios patirties analizė
- Kaip rašyti paraišką? Patarimai, modeliai, gerosios praktikos, naujausios tendencijos, aktualijos
- Kaip vykdyti tyrimą / įgyvendinti projektą? Temos formulavimas, problema, pasiruošimas, etapai